

REKOMENDACJE

DLA INSTYTUCJI CENTRALNYCH DOTYCZĄCE WDRAŻANIA USŁUG EKOSYSTEMOWYCH JAKO PODEJŚCIA W ZARZĄDZANIU ŚRODOWISKIEM

Uwagi ogólne

1. Usługi ekosystemowe definiowane są jako korzyści dla człowieka kreowane przez ekosystemy (Źródło: Natural Capital Accounting: Overview and Progress in the European Union. Publications Office of the European Union, 2019).
2. Pojęcie usługi ekosystemowe („*ecosystem services*”) występuje powszechnie w dokumentach strategicznych i dyrektywach Unii Europejskiej dotyczących środowiska przyrodniczego. Oznacza to, że są podejmowane kolejne kroki do transpozycji przez prawo krajowe.
3. Przedłożony zestaw rekomendacji jest wynikiem seminarium dla przedstawicieli instytucji centralnych (22-23.06.2022), realizowanego w ramach projektu „ECOSERV-POL „*Usługi świadczone przez główne typy ekosystemów w Polsce – podejście stosowane*”. Jest to projekt predefiniowany przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska jako Operatora programu “Środowisko, Energia i Zmiany klimatu” w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021.

Rekomendacje

1. Usługi ekosystemowe mają szczególny potencjał do wykorzystania w planowaniu przestrzennym przy rozważaniu skutków decyzji o różnym przeznaczeniu terenu. Konieczne jest uwzględnienie tego podejścia w aktach prawnych i upowszechnianie wśród ekspertów.
2. Usługi ekosystemowe należy wprowadzić do regulacji prawnych dotyczących oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć i dokumentów strategicznych.

W odniesieniu do pilnych interwencji, procedury oceny oddziaływania na środowisko powinny być przyspieszone, z należyтым wykorzystaniem kompensacji przyrodniczej w sytuacji nadrzędnego interesu publicznego.

3. Wdrożenie usług ekosystemowych w zarządzaniu środowiskiem powinno uwzględniać analizę całokształtu dostarczanych przez ekosystemy korzyści przyrodniczych, kulturowych i ekonomicznych,
4. Ocena usług ekosystemów wodnych i od wody zależnych powinna być rozwijana w ramach regulacji prawnych dotyczących zwrotu kosztów usług wodnych.
5. Wdrażanie usług ekosystemowych powinno być powiązane z działaniami na rzecz odnowy ekosystemów („*ecosystem restoration*”) wynikającymi z Europejskiej Strategii Bioróżnorodności 2030.
6. Europejska Agencja Środowiska odgrywa istotną rolę wspierającą proces upowszechniania i wdrażania usług ekosystemowych do praktyki, co może i powinno być wykorzystywane przez ekspertów oraz w działaniach instytucji publicznych.

Opracowanie redakcyjne:

Dr hab. Małgorzata Stępniewska, prof. UAM – Kierownik Projektu ECOSERV-POL
(malgorzata.stepniewska@amu.edu.pl)

Prof. dr hab. Andrzej Mizgajski – Koordynator naukowy Projektu ECOSERV-POL
(andrzej.mizgajski@amu.edu.pl)